

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

03 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

judecători– Timofti Vladimir, Alerguș Constantin,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Tertiuc Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 26 martie 2014, în cauza penală privindu-l pe

Tertiuc Mihail Dumitru, născut la 29.09.1991,
originar și domiciliat în or. Nisporeni, str.
Alexandru cel Bun, nr. 5 ap. 5.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 20.09.2013 – 04.11.2013 (prima instanță).
2. 17.12.2013 – 26.03.2014 (instanța de apel).
3. 18.03.2015 – 03.06.2015 (instanța de recurs ordinar).

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Anenii Noi din 04 noiembrie 2013, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Tertiuc Mihail a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de administrarea tuturor bunurilor inclusiv mijloace financiare pe o perioadă de 3 ani

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Măsura preventivă - obligația de nepărăsire a localității în privința lui Tertiuc Dumitru a fost menținută pînă la intrarea sentinței în vigoare.

În baza art. 90 alin. (6) Cod penal inculpatul Tertiuc Dumitru a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că Tertiuc Mihail în perioada de timp 03 iulie 2013 – 22 iulie 2013 aflîndu-se la domiciliul părții vătămate Gîncu Ina amplasat în s. Bulboaca, r-nul Anenii Noi, urmărind scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere sub pretextul împrumutului unei sume de bani pe un termen limitat, pentru necesități personale, ilicit a dobîndit de la Gîncu Ina suma de 2200 lei, astfel cauzînd părții vătămate Gîncu Ina daune materiale considerabile.

În drept, acțiunile inculpatului Tertiuc Mihail au fost încadrate în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal – escrocherie, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Anenii Noi, Gaina Viorel, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Tertiuc Mihail să fie condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani.

Procurorul a invocat că, în instanța de judecată culpa inculpatului Tertiuc Mihail a fost dovedită pe deplin în baza probelor acumulate și examinate în ședința de judecată, acțiunile inculpatului fiind corect încadrate în baza art. 190 alin. (2) lit. c), însă neîntemeiat i-a fost aplicată o pedeapsă prea blîndă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

La stabilirea pedepsei instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că anterior Tertiuc Mihail a fost judecat pentru infracțiune similară de către Judecătoria Nisporeni la 18.05.2012 în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și art. 351 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de pînă la 3 ani și în baza art. 90 Cod penal i-a fost suspendată executarea pedepsei pe un termen de probă de 1 an.

De asemenea, instanța de fond nu a luat în considerație faptul că expirîndu-i termenul de executare a pedepsei pe 18.05.2013 inculpatul a săvîrșit o nouă infracțiune similară în perioada de timp 03.07.2013-22.07.2013.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 26 martie 2014, a fost admis apelul procurorului în Procuratura raionului Anenii Noi, Gaina Viorel, casată parțial sentința în latura pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Tertiuc Mihail a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal cu numirea unei pedepse de 3 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de administrarea tuturor bunurilor inclusiv mijloace financiare pe un termen de 3 ani.

Măsura de reprimare obligațiunea de nepărăsire a localității în privința lui Tertiuc Mihail a fost înlocuit cu arestul.

Termenul executării pedepsei pentru inculpatul Tertiuc Mihail se va calcula din ziua reținerii.

Instanța de apel, în motivarea soluției adoptate a indicat, că instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație că la locul de trai inculpatul Tertiuc Mihail se caracterizează negativ, incorect indicînd că circumstanțe agravante în prezenta cauză nu au fost reținute, or comiterea de către Tertiuc Mihail a mai

multor infracțiuni din aceeași categorie, la un interval atât de scurt poate fi lesne de considerat drept circumstanță agravantă.

Mai mult decât atât la aplicarea unei noi pedepse condiționate prima instanță urma să ia în considerație faptul că fiindu-i anterior suspendată condiționat pedeapsa, inculpatul nu și-a făcut concluziile necesare, a comis altă infracțiune mizând probabil că în caz de condamnare repetată îi va fi din nou aplicată o pedeapsă nonprivativă de libertate, din care motive instanța de apel a conchis că în cazul dat reeducarea și corectarea lui Tertiuc Mihail va fi posibilă doar în cazul privării acestuia de libertate și numirea în privința lui a pedepsei reale cu executare.

5. La 14 noiembrie 2014 inculpatul Tertiuc Mihail fără a invoca vreun temei din cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 26 martie 2014, prin care a solicitat admiterea recursului, repunerea în termen, casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare. (f.d. 154).

6. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 19 noiembrie 2014 a fost restituită copia cererii de recurs ordinar depusă de către inculpatul Tertiuc Mihail, pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în partea descriptivă a încheierii și depunerea unei noi cereri de recurs timp de 30 zile. Recurentul a fost informat despre faptul că în cazul în care nu vor fi înlăturate neajunsurile în termenul indicat, cererea de recurs se va considera nedepusă (f.d. 151-152).

La 01 decembrie 2014 inculpatul Tertiuc Mihail a primit copia încheierii menționate mai sus (semnătura pe aviz, f.d. 155).

7. La 23 februarie 2015 (ștampila de pe plic, f.d.150) inculpatul Tertiuc Mihail fără a invoca vreun temei din cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 26 martie 2014, prin care solicită casarea deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri (f.d. 149).

7.1. În referința depusă de către procuror la recurs, s-a solicitat respingerea recursului ordinar declarat de inculpatul Tertiuc Mihail, ca fiind inadmisibil, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală prin care autorul trebuie să invoce concret unul din temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care este conținutul acestuia, argumentarea din punct de vedere a problemei de drept și prin ce cauza dată are importanță deosebită pentru jurisprudență.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor expres prevăzute de acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, raportat la explicațiile pct. 6.5 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel”, cu modificările și completările ulterioare, în care se specifică că la calcularea termenului de apel se aplică sistemul de unități libere (zile libere), cu posibilitatea prelungirii termenului pînă la prima zi lucrătoare, dacă acesta urmează să se sfîrșească într-o zi nelucrătoare. La calcularea termenului de apel, nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

În speța discutată, termenul de 30 zile se calculează începînd cu 01.12.2014 și se epuizează la 31.12.2014 - ultima zi de depunere a recursului, însă recurentul a declarat recurs pe 23 februarie 2015, evident peste termenul prevăzut de Lege.

Conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Colegiul penal constată, că termenul de 30 zile, de contestare a deciziei instanței de apel din 26 martie 2014, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, ce rezultă din faptul că recursul a fost declarat la 23.02.2015 (f.d. 150) evident peste termenul de 30 de zile, prevăzut de Lege.

Se invocă, că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului este inadmisibil ca depus peste termen.

Așadar, din cele consemnate mai sus, instanța de recurs ajunge la concluzia că recursul declarat de către inculpatul Tertiuc Mihail la data de 23.02.2015 urmează a fi declarat inadmisibil, pe motiv că este declarat peste termen.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Tertiuc Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 26 martie 2014, în

cauza penală privindu-l pe **Tertiuc Mihail Dumitru**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **25 iunie 2015**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin